

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

CHU CẨM PHONG

Nhật ký
Chu Cẩm Phong
TRUYỆN KÝ

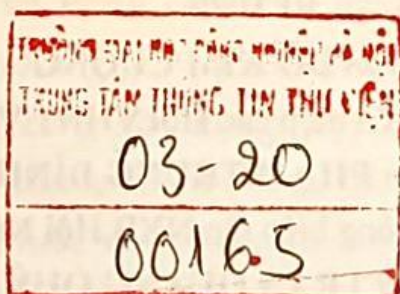
NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

CHU CẨM PHONG

Nhật ký
Chu Cẩm Phong

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Nền văn học cách mạng Việt Nam được Bác Hồ đặt nền móng từ những năm đầu thế kỷ 20 và có bước phát triển rực rỡ từ sau Cách mạng tháng 8/1945, đặc biệt là trong sự nghiệp giải phóng dân tộc và xây dựng lại đất nước sau chiến tranh. Đó là thành tựu to lớn và phong phú cả về nội dung, tư tưởng, nghệ thuật và đội ngũ sáng tác. Những tác phẩm văn học kết tinh tài năng, tâm huyết của nhiều thế hệ nhà văn đã đi vào ký ức hàng triệu người Việt Nam, góp phần nuôi dưỡng vẻ đẹp tâm hồn và nhân cách con người Việt Nam, làm giàu có thêm những giá trị văn hóa Việt Nam mà ông cha ta đã dày công xây dựng. Tập đại thành văn học cách mạng và kháng chiến là bức tượng đài kỳ vĩ ghi lại diện mạo đất nước và con người Việt Nam về một thời kỳ vĩ đại của dân tộc, đưa tiến trình hiện đại hóa văn học lên một tầm cao mới.

Nhằm tôn vinh những đóng góp to lớn vào nền văn học cách mạng, Đảng và Nhà nước quyết định trao tặng Giải thưởng Hồ Chí Minh và Giải thưởng Nhà nước cho các tác phẩm văn học xuất sắc. Tiếp theo bộ sách văn học được Giải thưởng Hồ Chí Minh do Nhà

xuất bản Văn học xuất bản, Nhà nước đã quyết định giao cho Hội Nhà văn Việt Nam và Nhà xuất bản Hội Nhà văn thực hiện dự án "Công bố và phổ biến các tác phẩm văn học được Giải thưởng Nhà nước" (giai đoạn thực hiện 2014 - 2015).

Việc Nhà nước đầu tư xuất bản bộ sách lớn này không chỉ động viên, khích lệ các nhà văn tiếp tục lao động sáng tạo mà còn là công trình thực hiện Nghị quyết 9, Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XI: "Xây dựng văn hóa, con người Việt Nam, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước". Với ý nghĩa ấy, tác phẩm của mỗi tác giả được trân trọng in riêng; tôn trọng tính lịch sử, tính nguyên bản và thống nhất về quy cách, chất lượng, thẩm mỹ... theo tiêu chí của Chính phủ.

Với lòng trân trọng và ý thức trách nhiệm cao, tập thể cán bộ, biên tập viên Nhà xuất bản đã hoàn thành bộ sách quý với sự cố gắng cao nhất. Bộ sách gồm những tác phẩm của 121 tác giả được trao Giải thưởng Nhà nước qua ba đợt, năm 2001, năm 2007 và năm 2012.

Nhà xuất bản Hội Nhà văn chân thành cảm ơn sự quan tâm và tạo điều kiện của các cơ quan chức năng của Chính phủ, Liên hiệp các hội văn học nghệ thuật Việt Nam, Ban chấp hành Hội Nhà văn Việt Nam giúp đỡ chúng tôi thực hiện dự án quan trọng này.

Xin trân trọng giới thiệu bộ sách đến bạn đọc trong và ngoài nước.

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

Nhà văn anh hùng
CHU CẨM PHONG
(1941 - 1971)

TIỂU SỬ

Chu Cẩm Phong (1941-1971), Hội viên Hội nhà văn Việt Nam, tên thật là **Trần Tiến**, sinh ngày 12 tháng 8 năm 1941 tại Hội An, Quảng Nam. Năm 1954, ông theo cha tập kết ra Bắc và theo học tại trường học sinh miền Nam, và sau đó là Đại học Tổng hợp Hà Nội. Năm 1964, ông tốt nghiệp đại học loại xuất sắc, được nhà trường cử đi học tại nước ngoài nhưng đã xung phong vào miền Nam chiến đấu. Trong thời gian này, ông công tác tại Ban Tuyên huấn Khu V, làm phóng viên thông tấn rồi chuyển sang làm việc tại Tiểu ban Văn nghệ Khu V (được biết đến với cái tên Mặt trận Quảng-Đà).

Ngày 1 tháng 5 năm 1971, trong một chuyến đi thực tế, ông hy sinh anh dũng trong trận đánh ác liệt diễn ra từ 10 giờ đến 14 giờ giữa 8 cán bộ, chiến sĩ Quân Giải phóng miền Nam Việt Nam và du kích tại thôn Vinh Cường, xã Duy Phú, huyện Duy Xuyên, với hơn một tiểu đoàn của liên quân Mỹ và chư hầu. Vì sự dũng cảm và những cống hiến to lớn của mình cho cuộc kháng chiến vĩ đại, Năm 2010, Chu Cẩm Phong được Nhà nước truy tặng danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân.

Trong cuộc đời ngắn ngủi của mình, Chu Cẩm Phong cũng đã để lại nhiều tác phẩm như:

- *Mặt Biển - Mặt trận (truyện ký)*
- *Rét tháng Giêng (truyện và ký)*
- *Nhật ký chiến tranh*

Và một số tác phẩm ký và truyện khác

Những tác phẩm này là sự đúc kết những trải nghiệm, hiện thực sống động và khắc nghiệt của chiến trường.

Đặc biệt, sau gần 30 năm kể từ ngày ông hy sinh, tập sách *Nhật ký chiến tranh* (viết từ ngày 11 tháng 7 năm 1967 đến 27 tháng 4 năm 1971) dày hơn 800 trang, được NXB Văn học ấn hành năm 2000 đã tạo nên niềm cảm xúc sâu xa trong độc giả cả nước, nhất là thế hệ trẻ sinh ra và lớn lên sau chiến tranh. Chu Cẩm Phong được truy tặng Giải thưởng Nhà nước về Văn học Nghệ thuật năm 2007.

Những kỉ niệm về Chu Cẩm Phong luôn được các nhà văn, đồng đội của anh gìn giữ và trân trọng như báu vật. Nhà văn Thanh Quế có nhận xét rất chí tình chí lý về Chu Cẩm Phong như sau:

"Chu Cẩm Phong ghi chép rất kĩ lưỡng. Trong cuốn sổ tay để lại anh tả từng khuôn mặt người, ghi từng câu nói, từng từ lạ, những từ mang bản sắc vùng đất cùng những vật dụng mà bà con dùng ở từng vùng... Những gì anh viết ra chỉ là một phần rất nhỏ so với những điều anh thu nhặt được. Anh hiểu thấu đáo nhiều việc xảy ra ở đồng bằng, miền núi khu V... Tạng của anh là tạng của một nhà tiểu thuyết lớn. Nhưng tôi cứ nghĩ về anh như nghĩ đến Trần Đăng"

NHẬT KÝ CHIẾN TRANH

CHU CẨM PHONG - NHẬT KÝ CHIẾN TRANH, NHỮNG DÒNG CHỮ MÁU THIÊNG LIÊNG

Tháng 3 năm 2010, nhà văn liệt sĩ Chu Cẩm Phong được Nhà nước truy phong danh hiệu Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân.

Trong lịch sử Hội Nhà văn Việt Nam thành lập từ 1957, Chu Cẩm Phong là nhà văn đầu tiên được phong anh hùng với tư cách nhà văn (xin phép lưu ý bạn đọc: trong Hội cũng có nhà thơ Huỳnh Văn nghệ được truy phong Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân với tư cách nhà quân sự).

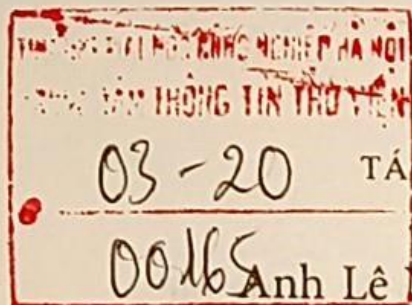
Đời văn của Chu Cẩm Phong quá ngắn, chỉ có ba năm rưỡi, mà lại là ba năm rưỡi chống chọi biết bao công việc ngoài văn chương, nên anh chưa có điều kiện biểu lộ đầy đủ năng lực sáng tác trong một số bút ký, truyện ngắn. Tuy nhiên, chỉ qua những trang nhật ký Chu Cẩm Phong ghi vội giữa khói lửa chiến trường, chúng ta chẳng những đã được thừa hưởng một khối tư liệu hết sức phong phú đồng thời

cũng thấy rõ ở anh một cặp mắt quan sát rất sắc sảo, một trực giác nắm bắt tâm lý bén nhạy, tinh tế, với một lối ghi chân mộc và sinh động, hứa hẹn những tác phẩm xứng tầm. Cùng với khối tư liệu quý rất phong phú rất sinh động ấy, xuyên suốt những trang nhật ký, ta gặp một con người với toàn bộ cuộc sống hàng ngày của anh, cuộc chiến đấu hàng ngày của anh, với những ứng xử, lo toan, những vui buồn yêu giận, suy tư.

Con người đó chính là Chu Cẩm Phong.

Và ta gặp không phải một con người bình thường. Đúng hơn, ta gặp một con người vừa bình thường vừa cao hơn sự bình thường rất nhiều - đây là một đảng viên cộng sản, một cán bộ đảng, người chiến sĩ tiên phong gương mẫu của Nhân Dân, một đảng viên chiến đấu bằng ngòi bút.

Có điều thật lạ, vượt ra ngoài ý định của người ghi, như một nét riêng của văn học Việt Nam chiến đấu, *nhật ký chiến tranh* của Chu Cẩm Phong tự thân nó cứ chứa đựng một giá trị văn học độc đáo cần được tiếp tục khám phá. Và không cần chờ thêm sự sàng lọc của thời gian, không cần dựa vào số lượng sách được in được mua nhiều hay ít, một sự thật hiển nhiên đã hiện ra với chúng ta: cái lớn lao hơn hết ở Chu Cẩm Phong là chính con người anh, là sự hòa quyện tự nhiên nhuần nhuyễn giữa tác giả và tác phẩm mà "*Nhật ký chiến tranh*" là bằng chứng mãi mãi tươi ròn sự sống.

TÁC PHẨM VĂN HỌC ĐƯỢC GIẢI THƯỞNG NHÀ NƯỚC

Anh Lê Yến, tức Sáu Yến, vào thời điểm nhà văn Chu Cẩm Phong về công tác tại xã Xuyên Phú (Duy Tân), là chính trị viên xã đội, là người cùng rúc hầm bí mật với Chu Cẩm Phong và may mắn sống sót, đã kể về những giây phút cuối của Chu Cẩm Phong (được nhà văn Hồ Duy Lệ ghi lại) như sau:

“Anh Phong khoát tay bảo: Bình tĩnh! Khi mô hấn phát hiện khai hầm thì mình chiến đấu. Súng ống cẩn thận, mất bình tĩnh làm sảy cò thì nguy”.

“Anh Phong dặn: Chiến đấu đến cùng. Ai thoát được thì tốt, không được đầu hàng”.

“...Địch thì đã vây quanh la ré hù dọa (...). Chúng vừa bắn tiểu liên vừa ném lựu đạn tới tấp vào bụi tre. Địch ném liên tục, có khi năm bảy quả một lần, nhiều quả lọt xuống nổ tung toé (...). Cả Ca và Ta đều bị thương rất nặng. Ca rên to. Anh Phong động viên Ca đừng rên, ráng chịu đau. Bảo anh em băng cho Ca và Ta, còn anh thì tự băng lấy (...) Anh lục gùi lấy tài liệu xé, moi đất lấp lại”.

Đó là động tác cuối cùng của Chu Cẩm Phong. Thực ra anh đã bị thương nặng lắm ở thắt lưng mà anh em cứ tưởng anh chỉ bị nhẹ ở chân. Mấy giây sau động tác cuối cùng ấy, anh tắt thở.

Lời nói cuối cùng của Chu Cẩm Phong là lời xác định ý chí chiến đấu, nhắc nhở, động viên và chỉ đạo đồng đội

MỤC LỤC

Lời Nhà xuất bản.....7

Tiểu sử.....11

NHẬT KÝ CHIẾN TRANH

CHU CẨM PHONG - NHẬT KÝ CHIẾN TRANH, NHỮNG
DÒNG CHỮ MÁU THIÊNG LIÊNG BÙI MINH QUỐC.....15

THAY LỜI BẠT

NHỮNG GIÂY PHÚT CUỐI CÙNG CỦA NHÀ VĂN
CHU CẨM PHONG VÀ ĐỒNG ĐỘI - HỒ DUY LỆ.....838